

DREPTURILE LUCRĂTORILOR ÎN CONTEXTUL COVID-19 ȘI CE PREVEDE PACTUL INTERNAȚIONAL PRIVIND DREPTURILE ECONOMICE, SOCIALE ȘI CULTURALE

CARE SUNT DREPTURILE LUCRĂTORILOR ÎN CONFORMITATE CU PACTUL INTERNAȚIONAL PENTRU DREPTURILE ECONOMICE, SOCIALE ȘI CULTURALE (PIDESC)?

Drepturile lucrătorilor constau în dreptul la muncă, care include dreptul la posibilitatea de a-și câștiga existența prin muncă aleasă sau acceptată în mod liber, care este protejată de stat. Aceasta include, de asemenea, dreptul la condiții de muncă echitabile și favorabile, precum și dreptul de a fi membru al sindicatelor și de a se angaja în negocieri colective. Unele aspecte ale dreptului la protecție socială sunt, de asemenea, interconectate cu drepturile lucrătorilor.

CUM AR TREBUI PROTEJATE DREPTURILE LUCRĂTORILOR ÎN GENERAL ȘI ÎN TIMPUL CRIZEI COVID-19?

- Toți lucrătorii ar trebui să fie protejați de riscurile de contagiare la locul de muncă, iar statele ar trebui să adopte măsuri de reglementare adecvate pentru a se asigura că angajatorii reduc la minimum riscurile de contagiare în conformitate cu cele mai bune practici ale standardelor de sănătate publică.
- Sancțiunile disciplinare sau alte sancțiuni pentru refuzul de a lucra fără protecție adecvată ar trebui să fie interzise.
- Trebuie luate măsuri imediate pentru a proteja locurile de muncă, pensiile și alte prestații sociale ale lucrătorilor în timpul pandemiei.
- Ar trebui să fie puse în aplicare măsuri de atenuare a impactului economic, cum ar fi subvenționarea salariilor, asigurarea scutirii de taxe și instituirea unor programe suplimentare de securitate socială și de protecție a veniturilor.

CUM AR TREBUI SĂ FIE RESPECTAT DREPTUL LA MUNCĂ CONFORM PIDESC?

- Statul ar trebui să garanteze persoanelor posibilitatea de a-și câștiga existența prin muncă, pe care o alege sau o acceptă în mod liber și să le protejeze împotriva concedierii abuzive, fără discriminare pe orice motiv, inclusiv starea de sănătate.
- Orice impact negativ al răspunsurilor COVID-19 asupra angajării și remunerării lucrătorilor ar trebui atenuat. Concedierile și disponibilizările abuzive, programul de lucru redus, modificările tipului de încadrare în muncă sunt exemple de răspunsuri care pot avea un impact negativ asupra dreptului la muncă.
- Lucrătorii ar trebui să aibă remedii eficiente pentru a contesta deciziile care afectează dreptul lor la muncă.
- Persoanele marginalizate și defavorizate, inclusiv persoanele aflate în șomaj, lucrătorii care desfășoară activități independente, lucrătorii în forme de angajare netradiționale (pe cont propriu, lucrători temporari, ocazionali) și lucrătorii migranți ar trebui să primească o atenție specială din partea autorităților statului.
- Orice act de discriminare legat de COVID-19 ar trebui interzis și prevenit la locul de muncă. Orice măsuri referitoare la piața muncii, elaborate de state pentru a răspunde efectelor economice generate de pandemia COVID-19, ar trebui să fie centrate pe asigurarea respectării drepturilor prevăzute de PIDESC.

CUM AR TREBUI SĂ FIE REALIZAT DREPTUL LA CONDIȚII DE MUNCĂ ECHITABILE ȘI FAVORABILE ÎN CONFORMITATE CU PIDESC?

- Condițiile de muncă echitabile și favorabile, inclusiv condițiile de muncă sigure și sănătoase (din punct de vedere sanitar), timpul de odihnă, precum și limitarea rezonabilă a orelor de lucru ar trebui, de asemenea, să fie garantate în timpul răspunsului COVID-19.
- Condiții de muncă sigure și corecte din punct de vedere sanitar, în special pentru lucrătorii din sectorul serviciilor și din mediul casnic, care sunt expuși unui risc mai mare de contractare a COVID-19, și lucrătorii care sunt scutiți de la regimul de izolare, inclusiv lucrătorii din șantierele de construcții sau din agricultură, trebuie să fie garantate de autoritățile statului.
- Autoritățile statului, în special, trebuie să protejeze securitatea și sănătatea lucrătorilor din domeniul sănătății. Ar trebui să li se garanteze un program de lucru rezonabil și perioade de repaus suficiente în timpul stării de urgență COVID-19 și ar trebui să li se ofere sprijin, inclusiv servicii de îngrijire pentru persoanele aflate la întreținere.

CUM AR TREBUI SĂ FIE REALIZAT DREPTUL DE A ADERA LA SINDICATE ȘI DE A PARTICIPA LA NEGOCIERI COLECTIVE?

- Lucrătorii au dreptul de a-și promova și proteja interesele economice și sociale prin intermediul sindicatelor.
- Sindicatelor ar trebui să li se garanteze participarea efectivă la toate nivelurile proceselor de luare a deciziilor - la locul de muncă, la nivel industrial și la nivel național.
- Măsurile de atenuare a economiei și a pieței forței de muncă ar trebui elaborate și puse în aplicare în strânsă consultare cu sindicatele și prin participarea lor efectivă.

PENTRU MAI MULTE INFORMAȚII, CONSULTAȚI:

- *Observațiile finale ale CESCR după revizuirea Republicii Moldova*
la: https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Countries.aspx?CountryCode=MD&Lang=EN;
- *Comentarii generale 18 și 23 ale CESCR privind dreptul la muncă și drepturile la condiții corecte și favorabile de acces la muncă*
la: https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/TBSearch.aspx?Lang=en&TreatyID=9&DocTypeID=11;
- *A se vedea, de asemenea: Declarația CESCR privind pandemia COVID-19 și drepturile economice, sociale și culturale disponibile*
la: <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/cescr/pages/cescrindex.aspx>

Notă: Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale a fost ratificat de Republica Moldova în 1993. Republica Moldova raportează periodic Comitetului pentru drepturi economice, sociale și culturale (CESCR) cu privire la punerea în aplicare a Pactului, inclusiv privind asigurarea dreptului la muncă și condiții favorabile de muncă. Ultima revizuire a avut loc în 2017.